

Adaptarea la Schimbări Climatice în sectorul Turism și activități recreative

Strategia Națională privind Adaptarea la
Schimbările Climatice pentru perioada
2023-2030 cu perspectiva anului 2050

Schimbări climatice în România

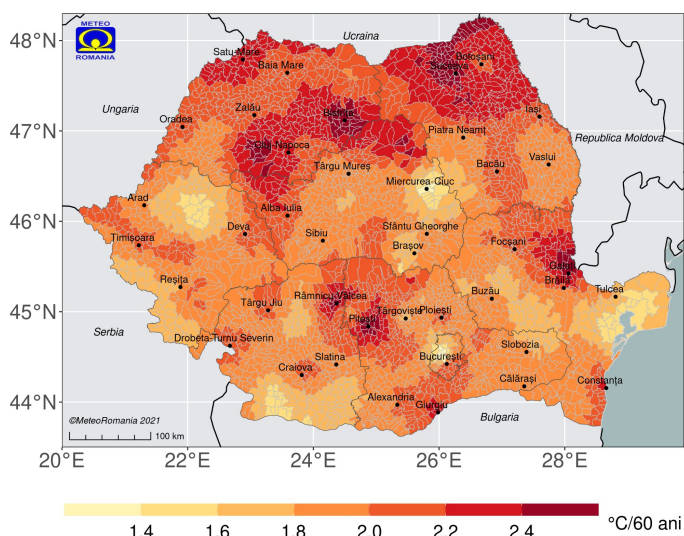

Temperatura aerului

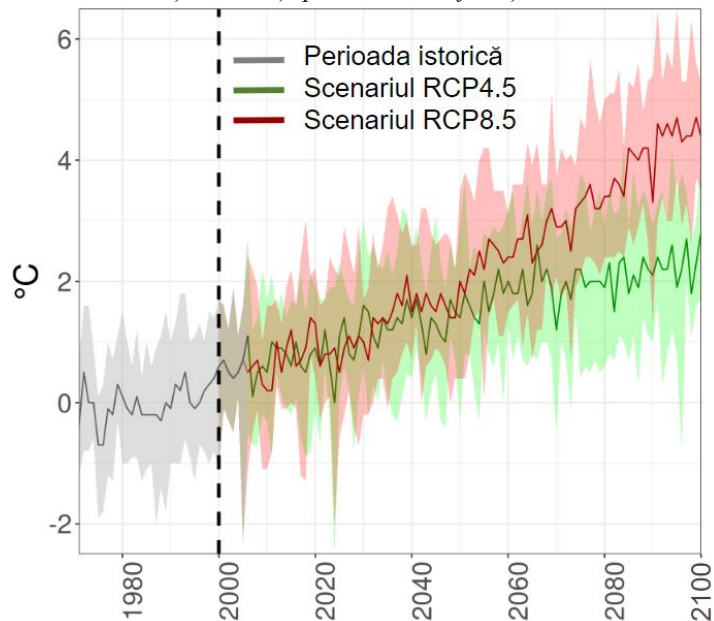
Climat actual (1961-2020):

- Temperatura medie anuală a aerului (TMAA) în România este de 9,2°C
- TMAA a înregistrat creșteri de 1,3°C-2,6°C; temperatura maximă prezintă creșteri mai importante (3,1°C) decât minima (1,9°C)
- Cel mai cald an în România: 2019 (+2,2°C abatere), iar cel mai rece 1985 (-1,9°C abatere).

Tendențe observate în temperatura medie anuală a aerului

Evoluția abaterilor temperaturii medii anuale a aerului (scenariile RCP4.5 și RCP8.5), perioada de referință 1971-2000

Climat viitor (2030-2100 versus 1971-2000)

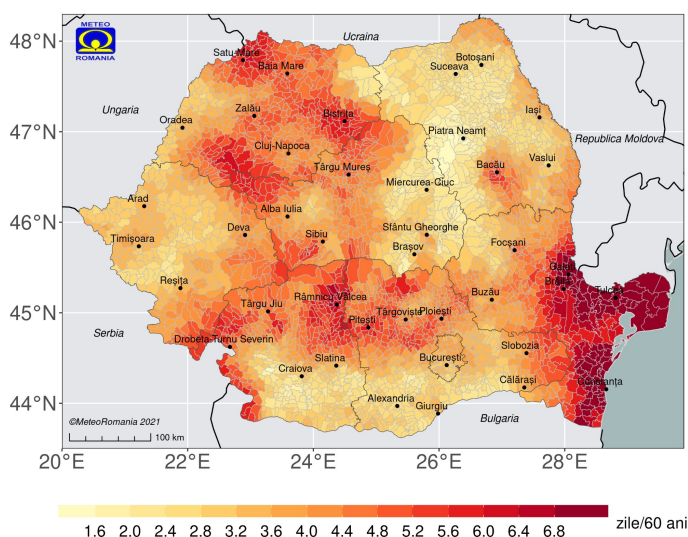
- Amplificare treptată a procesului de încălzire, mai ales după 2050
- Creșterile preconizate sunt de până la 4,0°C în scenariul pesimist (RCP8.5) și 2,2°C în scenariul moderat (RCP4.5).

Extreme termice

Climat actual:

- Creștere a expunerii la stres termic prin căldură excesivă (ex. nopți tropicale - $T_n \geq 20^\circ\text{C}$, valuri de căldură - 3 zile consecutive cu peste T_x90)
- Diminuarea frecvenței extremelor negative.

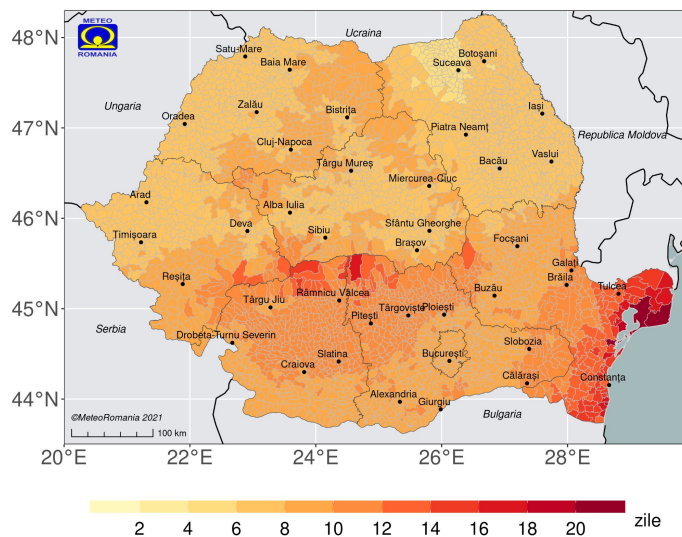
Tendențe observate în durata anuală a valurilor de căldură

Climat viitor:

- Amplificarea extremelor pozitive și diminuarea celor negative
- Creșteri însemnate a nopților/zilelor tropicale, zilelor caniculare și valurilor de căldură.

Schimbări în durata anuală a valurilor de căldură în 2071-2100 (scenariul RCP8.5), perioada de referință 1971-2000

Schimbări climatice în România

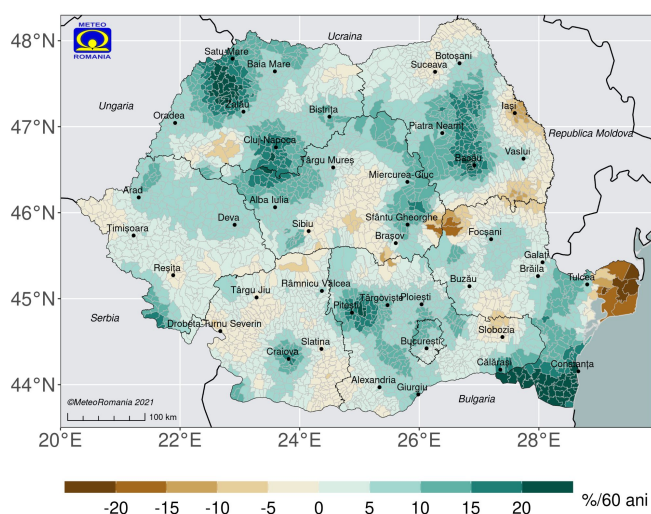

Precipitații

Climat actual (1961-2020):

- Cantitatea medie anuală de precipitații (CMAP) în România este de 649,2 mm.
- CMAP a rămas în general stabilă, cu tendință slabă de creștere (5% / 1961-2020).
- Cel mai ploios an a fost 2005 (892,7 mm, +43% abatere), iar cel mai secetos 2000 (417,7 mm, -33% abatere).

Tendințe observate în cantitatea anuală de precipitații

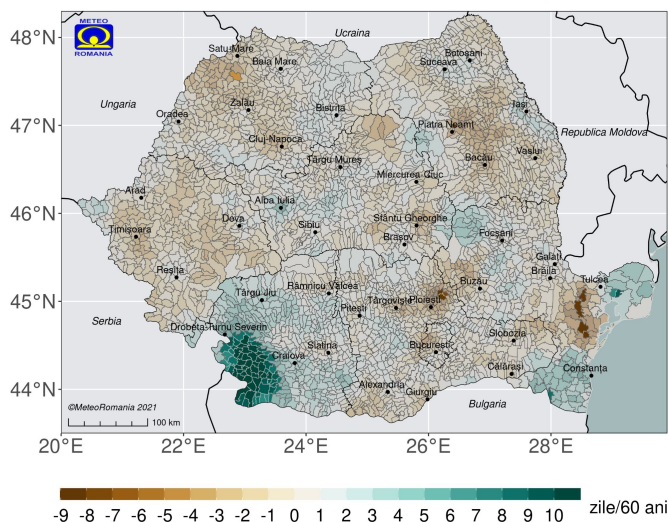

Extreme pluviometrice

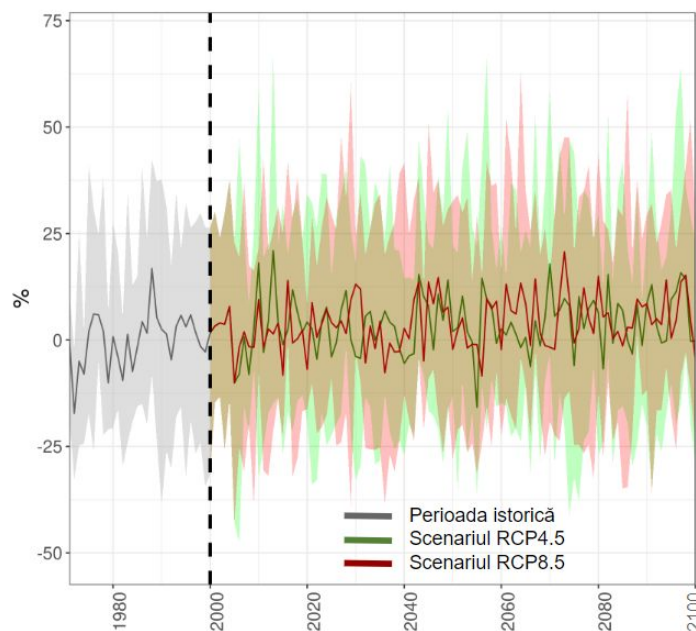
Climat actual:

- Intensificare a caracterului de torențialitate al precipitațiilor
- Accentuarea fenomenului de secetă, mai ales în arealele deja afectate.

Tendințe observate în numărul maxim de zile fără precipitații

Evoluția abaterilor cantităților medii anuale de precipitații (scenariile RCP4.5 și RCP8.5), perioada de referință 1971-2000

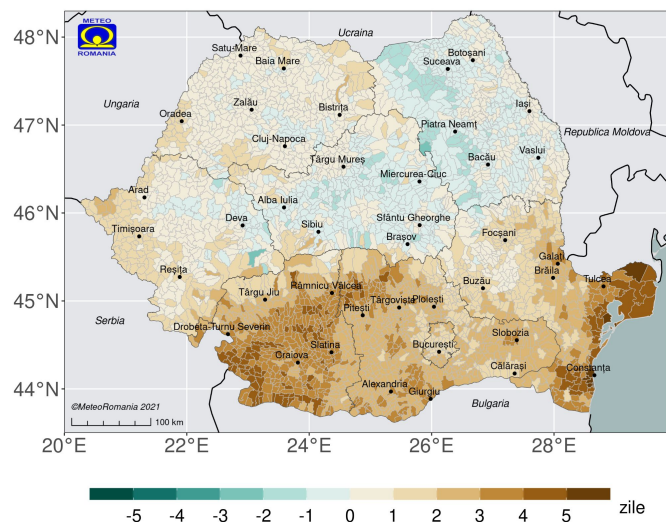
Climat viitor (2030-2100 versus 1971-2000):

- Semnal de schimbare neomogen, diferențiat regional.
- Schimbările preconizate în CMAP indică atât creșteri (RCP8.5), cât și scăderi ușoare (RCP4.5) până în 2030-2050 și creșteri mai pronunțate după 2070 (ambele scenarii), mai ales în jumătatea de nord a țării.

Climat viitor:

- O continuare a semnalelor observate în climatul actual, cu diferențieri regionale
- Accentuarea secetei în jumătatea de sud a țării, creșteri ale zilelor cu precipitații abundente în majoritatea regiunilor țării.

Schimbări în numărul maxim de zile fără precipitații (2071-2100 versus 1971-2000, scenariul RCP8.5)

Indici și indicatori climatici relevanți pentru sectorul Turism și activități recreative

Temperatura aerului

Duratei valurilor de frig, prezintă tendințe semnificative de scădere în regiunea de dezvoltare Nord-Vest iar durata valurilor de căldură este în creștere, în aproape toată țara

Precipitații

Regiunea Sud-Vest este singura care arată tendințe semnificative de creștere a numărului de zile consecutive fără precipitații

Stratul de zăpadă

Data medie de producere a stratului de zăpadă continuu cu grosimea de cel puțin 30 cm – care permite practicarea schiului – se produce în prima jumătate a lunii ianuarie iar data medie de topire a stratului de zăpadă continuu survine încă din prima parte a lunii martie

Precipitații solide

Numărul de zile cu averse de ninsoare și numărul de zile cu viscol, (din a doua decadă a lunii decembrie până la mijlocul lunii februarie) prezintă tendințe ușoare de scădere în intervalul 1961-2020

Impactul observat asupra sectorului Turism și activități recreative

Sezonalitate modificată, stres termic pentru turiști, costuri de răcire a camerelor în unitățile de cazare, modificări ale populației și distribuției plante-animale sălbatice-insecte, apariția de boli infecțioase.

Lipsa zăpezii în stațiunile destinate sporturilor de iarnă, costurile crescute pentru producerea zăpezii artificiale, scurtarea sezonelor pentru sporturile de iarnă, reducerea calității estetice a peisajului.

Riscuri pentru facilitățile/infrastructur a turistică, creșterea costurilor asigurării/pierderea asigurărilor, costurile de întrerupere a afacerii.

Deficitul de apă, competiția pentru apă între turism și alte sectoare economice, deșertificarea, creșterea frecvenței declanșării incendiilor care amenință infrastructura și afectează cererea turistică.

Deteriorarea patrimoniului cultural, deteriorarea infrastructurii turistice, modificarea sezonaliității.

Eroziunea costieră, reducerea zonei de plajă, costuri mai mari pentru protejarea și întreținerea litoralului.

Pierderea atracțiilor naturale și a speciilor din arealele de destinație.

Pierderea atracțiilor naturale, creșterea posibilității de declanșare a inundațiilor, deteriorarea infrastructurii turistice.

Degradarea siturilor arheologice și a unor resurse naturale, cu impact asupra atracțiilor din zonele de destinație.

Turismul și Calitatea Aerului

Relația turism – calitatea aerului este biunivocă, activitatea turistică fiind influențată de calitatea aerului, în același timp turismul contribuind la degradarea calității aerului.

Poluarea aerului în orașele mari a devenit o problemă importantă, care poate influența durata sejurului turiștilor. Impactul ar putea fi mai puternic pentru vizitatorii străini decât pentru vizitatorii interni.

Explozie la rafinăria Petromidia, Năvodari, iulie 2021,
Sursa: www.focuspress.ro

Transportul turiștilor contribuie semnificativ la degradarea calității aerului. Aeroporturile sunt incluse printre sursele de poluare ale atmosferei, cu efecte asupra schimbărilor climatice. Traficul aerian este responsabil pentru o cantitate importantă a emisiilor de CO₂. De asemenea, valorile înregistrate pentru metan sunt uneori ridicate, ca și cele înregistrate pentru compușii organici volatili în perioadele cu trafic crescut. Acești poluanți pot avea un impact important asupra stării de sănătate a populației.

Grupurile sensibile care suferă de boli respiratorii sau cardiace au o tendință mai mare de a se confrunța cu probleme de sănătate considerabile atunci când sunt expuse la poluanții atmosferici în timp ce practică activități recreative și de turism.

În sezonul turistic, când circulația turistică se află la cote maxime, calitatea aerului poate fi deteriorată ca urmare a gazelor de eșapament de la mijloacele de transport folosite de turiști (autoturisme, autocare, etc.).

Structurile de cazare și alimentație publică au un consum mai ridicat de energie cu influență asupra calității aerului. Încălzirea pensiunilor din zona montană cu combustibili fosili poate contribui la degradarea calității aerului la nivel local.

Exemple de bune practici

Proiectul ADAPTUR, implementat de Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) în Mexic, a elaborat Ghidul pentru Investiții Climate pentru un turism durabil și rezistent. Ghidul oferă pentru prima dată recomandări și instrumente pentru a încorpora riscurile climatice și soluțiile de adaptare în procesul de planificare a proiectelor în Mexic (selectarea proprietății, master plan, studii de impact asupra mediului, proiectare arhitecturală).

ADAPTUR

One planet
handle with care

Turismul este principala industrie care lasă amprente de carbon și cauzează distrugerea naturii. Atracțiile turistice naturale (în cazul de față din Nepal și India) atrag cel mai mare număr de turiști din întreaga lume. Efortul semnificativ al oricărui operator de turism pentru a încuraja turiștii să practice un comportament ecologic este important.

Indexul Cornell Hotel Sustainability Benchmarking (CHSB) permite unui hotel să-și evalueze performanța emisiilor de carbon, consumului de energie și de apă în comparație cu hotelurile din același oraș, zonă climatică.

Discursul economiei circulare s-a concentrat predominant pe domeniile de producție. Cu toate acestea, se subestimează domeniul serviciilor, cum ar fi călătoriile și turismul, și rolul lor în tranziția globală a economiei circulare.

Pornind de la convingerea că sustenabilitatea este o pârghie cheie pentru prosperitate prin intermediul unui model de creștere care garantează utilizarea eficientă a resurselor naturale, economia circulară este un drum important spre progres în stimularea competitivității durabile globale a destinațiilor turistice. Deși acest lucru înseamnă, fără îndoială, o schimbare sistemică care afectează toate sectoarele turismul este bine plasat pentru a acționa ca „laborator de circularitate” pentru alte domenii economice.

Mesaje cheie din Strategia Națională de Adaptare la Schimbările Climatice

Necesitatea acțiunilor de adaptare se impune pe fondul schimbării climatice fără precedent, dar mai ales a creșterii frecvenței și intensității fenomenelor meteorologice extreme. Utilizând cele mai performante tehnologii și metode existente pentru monitorizarea climatică și evaluarea de impact și în linie cu ambițiile europene, România trebuie să își asume o adaptare mai rapidă și mai eficientă pentru toate sectoarele cheie.

Schimbările climatice pot influența radical activitatea turistică din Europa, implicit pe cea din România, schimbând destinațiile turistice și structura cererii sezoniere. Schimbările climatice pot influența direct turismul prin procesul decizional. Vremea și clima influențează deciziile atât în zona de destinație/receptoare, cât și în regiunea de unde se pleacă/furnizoare.

Strategia Națională de Adaptare la Schimbările Climatice pentru perioada 2022-2030 cu perspectiva anului 2050 abordează un număr de 13 sectoare cheie la nivelul României și stabilește obiectivele sectoriale de adaptare pe baza impactului potențial.

Măsurile de adaptare trebuie să se afle în concordanță cu acțiunile de combatere a schimbărilor climatice. Cele două problematici trebuie să fie abordate complementar deoarece măsurile de adaptare nu pot compensa absența măsurilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Adaptarea la schimbările climatice înseamnă, în primul rând creșterea rezilienței și reducerea vulnerabilității, dar și exploatarea oportunităților create de schimbarea climatică.

Adaptarea la schimbările climatice necesită o abordare trans-sectorială.

Instrumente suport pentru procesul decizional pentru adaptarea la schimbări climatice

Platforma națională de adaptare la schimbările climatice, RO-ADAPT, este principalul instrument inovator conceput pentru fundamentarea politicilor și strategiilor de adaptare la nivel național și sectorial.

Platforma RO-ADAPT, prin identificarea programelor și măsurilor de adaptare la schimbările climatice pentru sectorul Turism și activități recreative, contribuie la îndeplinirea obiectivelor și atingerea anumitor ținte de dezvoltare durabilă.

Platforma Europeană de Adaptare la Climă Climate-ADAPT este un parteneriat între Comisia Europeană și Agenția Europeană de Mediu (AEE). Climate-ADAPT este sub egida AEE cu sprijinul Centrului European Tematic pentru Impactul Schimbărilor Climatice, Vulnerabilitatea și Adaptarea (ETC/CCA).

Platforma cuprinde date și indicatori, proiecte de cercetare și inovare, exemple de bune practici la nivel de sectoare: Turism, Agricultură, Biodiversitate, Zone coastiere, Silvicultură, Gestionarea apei, Pescuit, Abordări bazate pe ecosistem, Reducerea riscului de dezastre, Clădiri, Energie, Transport, Sănătate, Urban.

Organizația Mondială a Turismului se angajează să accelereze progresul către dezvoltarea turismului cu emisii reduse de carbon și contribuția sectorului la obiectivele internaționale privind clima: consolidarea măsurării emisiilor de CO₂ în turism, accelerarea decarbonizării activităților din turism, implicarea sectorului turismului în eliminarea carbonului.

Turism și activități recreative

Schimbările climatice pot influența radical activitatea turistică, schimbând destinațiile turistice și structura cererii sezoniere...

[Citește mai mult →](#)

Măsuri propuse pentru adaptarea la schimbări climatice

Eficientizarea investițiilor din turism prin direcționarea acestora către destinații turistice mai puțin dependente de schimbările climatice.

2023 - 2030

Dezvoltarea unui sistem de clasificare pentru evaluarea riscurilor și oportunităților rezultate din schimbările climatice pentru fiecare sector al destinațiilor turistice (Sistem de Clasificare a Riscurilor și Oportunităților)

2023 - 2030

Enumerarea tuturor destinațiilor disponibile pentru fiecare sector turistic și stabilirea priorităților acestora utilizând sistemul de clasificare a riscurilor și oportunităților de mai sus (actualizarea listei ori de câte ori este necesar).

2023 - 2030

Dezvoltarea sau actualizarea strategiilor și a planurilor de acțiune sectoriale pentru turism [de exemplu, turism balnear, ecoturism, MICE (întâlniri, stimulente, convenții și expoziții), turism montan, turism litoral) ținând cont de adaptarea la schimbările climatice pe baza analizei riscurilor și oportunităților.

2023 - 2030

Dezvoltarea strategiilor și planurilor de acțiune pentru fiecare destinație din România stabilită ca fiind prioritară, ținând cont de strategia sectorială pentru turism și analiza riscurilor și oportunităților rezultate din schimbările climatice.

2023 - 2030

Adoptarea cadrului de reglementare pentru asigurarea unei mai bune eficiențe energetice a infrastructurii și unităților turistice (arhitectură pe bază de energie solară etc.) ca parte a amenajării teritoriului și a proiectelor de finanțare.

2023 - 2030

Proiect

„Consolidarea capacității instituționale pentru îmbunătățirea politicilor din domeniul schimbărilor climatice și adaptarea la efectele schimbărilor climatice”

Cod SIPOCA/MySmis:610/127579

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
Bvd. Libertății nr. 12, Sector 5, București, România
Tel: 021/408 9642 | Fax: 004 021 408 9615 | E-mail: comunicare@mmediu.ro |
pagina web: <http://www.mmediu.ro>

Administrația Națională de Meteorologie
Șos. București-Ploiești nr.97, Sector 1, 013686, București, România
Tel: +40 21 318 32 40 | Fax: +40 21 316 31 43 E-mail:
relatii@meteoromania.ro <https://www.meteoromania.ro>

Institutul de Geografie al Academiei Române
Str. Dimitrie Racoviță, nr. 12, Sector 2, 023993, București, România
Tel: +40 21 313 59 90 | Fax: +4021 311 12 42| E-mail: igar@geoinst.ro
<http://www.geoinst.ro>

EPMC CONSULTING SRL
Strada Fagului nr. 11, Cluj-Napoca, România
Tel/Fax : +40 264 411 894| E-mail: office@epmc.ro | pagina web:
<http://www.epmc.ro>